

10. hřebečenský montánní výšlap

PRŮVODCE

17. 7. 2021

1. Bludná

Hornická osada Bludná (Irrgang) vznikla patrně počátkem 16. století v místech bohatých nálezů rud cínu a železa v těsné blízkosti tehdejší hranice mezi Královstvím českým a Saskem, na jižním okraji saského panství Schwarzenberg. Písemně je Bludná poprvé zmiňována v roce 1531, kdy Albrecht a Kryštof Tetovští z Tetova, jimž schwarzenberské panství až do roku 1533 patřilo, propůjčili důl „starý Irrgang“ na 15 let těžařům, kteří tento důl drželi již předtím. Dolování v tomto prostoru tak mohlo začít nejpozději už v letech 1515–1516. V říjnu roku 1546 přiměl český král Ferdinand I. saského vévodu Mořice, aby mu jižní část schwarzenberského panství postoupil, a státní hranice se tak posunula na sever do míst, kde probíhá dodnes. Bludná se tím ocitla na českém území na hranici jáchymovského lesního panství a šlikovského panství Ostrov. Po zániku jáchymovského lesního panství v roce 1850 bylo území osady Bludná rozděleno mezi tři obce – Potůčky, Pernink a Ryžovna. Před druhou světovou válkou stálo na Bludné téměř 30 domů roztroušených na velkém území, z nichž 14 náleželo k Potůčkům, 12 spadalo pod Pernink a jeden pod Ryžovnu. Po vysídlení původního německého obyvatelstva osada prakticky zanikla, z původní zástavby zbyly pouze dva domy.

Největšího rozmachu dosáhla hornická činnost na Bludné v 16. století, kdy bludenský rudní revír svým významem soupeřil s hornoblatenským. Těžba probíhala v desítkách dolů, které pracovaly jak přímo v osadě a její západní části zvané Totenbach (Mrtvý potok), tak i v prostoru severně a severozápadně od ní, zvláště na Sněžné hůrce. Zatímco těžba cinových rud ustala koncem 18. nebo počátkem 19. století, těžba rud železa přetrvávala až do první světové války. O rozsáhlém dobývání dodnes svědčí četné zbytky důlních prací. Celý bludenský důlní revír byl v roce 2014 prohlášen za kulturní památku, od roku 2019 je součástí památky světového dědictví UNESCO Hornický region Erzgebirge/Krušnohoří.

Jeden ze dvou posledních domů na Bludné (foto: Michal Urban)

2. Důl Drahá kožešina

K významným cínovým dolům na Bludné patřil důl Drahá kožešina (Edler Pelz), který byl založen už v 16. století. Znovu pak byl za účasti státu otevřen v letech 1754–1810 a ještě do roku 1832 byl udržován. K dolu byla v tomto období vyražena odbočka z hluboké odvodňovací štolu dolu Pomoc Boží, což umožnilo těžbu i v dříve neprozkoumaných partiích v hloubce přes 50 metrů.

Pozůstatkem prací na dole Drahá kožešina je povrchová dobývka, která vznikla na křížení dvou strmých greisenových žil směru SSV–JJZ a SV–JZ. V bocích dobývky lze polohy greisenů s drobným cínovcem dosud nalézt. V západnější části dobývky je patrný ve skále vyražený výklenek.

Cesta, která vede podél východního okraje pinky, představuje starou, dodnes platnou katastrální hranici. Původně šlo o hranici mezi homoblatenským a božidarským rudním revírem, která byla vytyčena už v letech 1534–1537, dnes je to hranice mezi katastrálním územím Ryžovny a Potůčků.

Nedaleko odtud, východně od cesty, stávala hornická samota Scherbrovy Domky (Scherberhäuser), která zřejmě už od 16. století poskytovala zázemí havířům, kteří pracovali ve zdejších dolech. Po zániku dolování se z ní stala zemědělská usedlost, která byla obývána až do konce druhé světové války. Zklady obou zdejších domů dnes zakrývá les.

Povrchové dobývky dolu Drahá kožešina (foto: Michal Urban)

Výklenek v západnější dobývce (foto: Michal Urban)

3. Blatenský vodní příkop

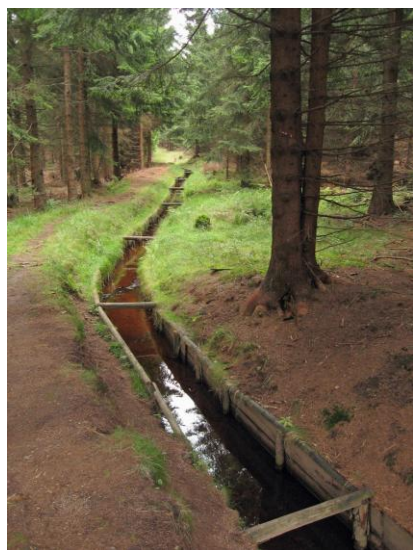
Dodnes funkční Blatenský vodní příkop, nejdelší umělý vodní příkop v české části Krušných hor, je vynikajícím příkladem vyspělého krušnohorského báňského vodohospodářství v 16. století. Byl vybudován v letech 1540–1544 jako klíčový zdroj pohonné vody pro desítky dolů a úpravárenských zařízení v okolí Horní Blatné. Jeho využívání neskončilo ani po zániku těžby počátkem 19. století – i nadále sloužil pro místní mlýny, pily a papírny a důležitý byl i pro požární ochranu města.

Blatenský příkop začíná v nadmořské výšce 978 metrů necelé 2 km západně od Božího Daru, kde je do něj svedena část vody z říčky Černá. Pokračuje pak přes Myslivny a Ryžovnu na Bludnou, do prvního velkého centra těžby a zpracování cínových a železných rud, a po obchvatu Blatenského vrchu se přibližuje k významným cínovým dolům Vavřinec, Konrád a dalším v Horní Blatné. Odtud již větším spádem pokračuje po severním okraji Horní Blatné a ústí do Blatenského potoka v nadmořské výšce 850 metrů.

Celková délka Blatenského příkopu je téměř 13 km. V některých partiích je až 2 m široký a přes 1 m hluboký. Po obou stranách byly navrženy násypy, podél pravého z nich dnes vede trasa naučné stezky. Unikátní jsou na Blatenském příkopu zejména četná zařízení k regulaci průtoku vody – stavidla, přepady a vedlejší kanály. Po kompletní obnově v letech 1995–2001 lze na trase příkopu nalézt jeden napouštěcí objekt, 10 odlehčovacích přepadů v místech křížení s drobnými vodními toky, 25 mostků a propustků, 39 lapačů písku a štěrku, tři lávky a také jeden dřevěný akvadukt nad korytem lesního potoka. V roce 2017 byl Blatenský vodní příkop prohlášen za národní kulturní památku.

Blatenský vodní příkop na Bludné (foto: Michal Urban)

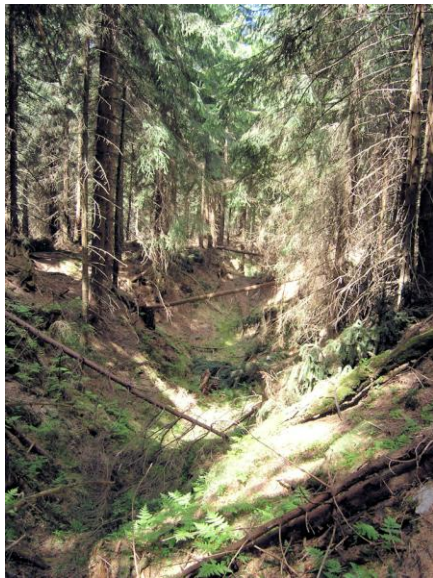

Blatenský vodní příkop mezi Bludnou a Horní Blatnou, vpravo asi jediné místo, kde byl příkop ražen i ve skále (foto: Michal Urban)

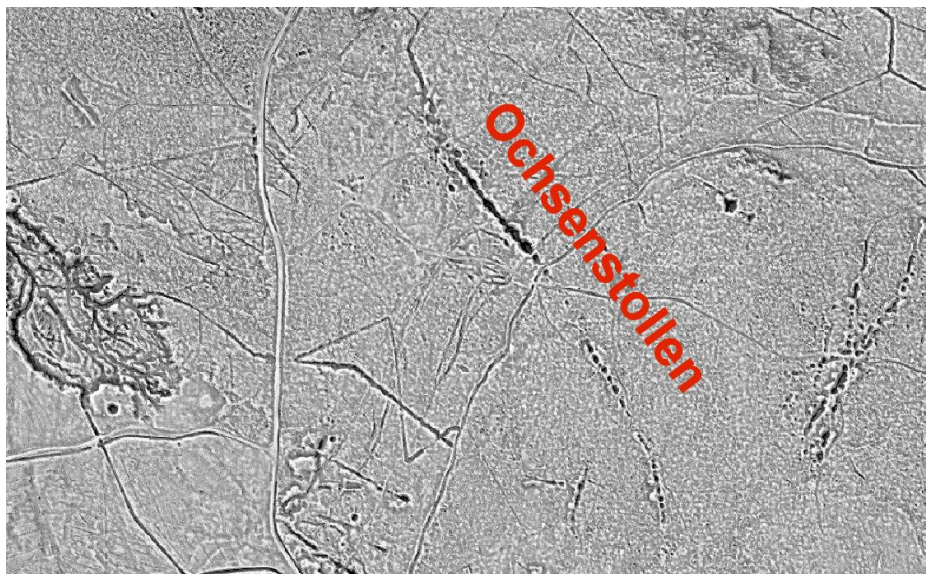
4. Volská štola

Významným cinovým dolem v okolí Bludné býval i důl Ochsenstollen (Volská štola), který je poprvé doložen k roku 1535. Z tohoto roku se dochoval záznam o propůjčce nálezných jámy a obou nejbližších měr na starém odloženém dole mezi Sněžnou hůrkou a Bludnou zvaném Ochsenstal, nositelem této propůjčky byl Franz Gutkesz ze starého těžařského rodu z Krupky. Důl tak musel nepochybně vzniknout již dříve. K roku 1590 je zmiňován také důl Nový rok na odžilku vedoucím od těžní jámy dolu Ochsenstal. Ta měla být v roce 1621 podfárána štolou v hloubce 24 m. V roce 1651 byl důl opuštěn, ale počátkem 18. století byl opět uveden do provozu a v roce 1708 byla o 30 m níže založena hlubší odvodňovací štola, která po proražení k dolu v roce 1722 dosáhla délky přes 400 m. Z této doby pochází také vyobrazení dolu na Müllerově mapě Čech z roku 1720. Do roku 1760 byl důl podstatně rozšířen a odbočkou z odvodňovací štoly byl propojen i s dolem Zuzana na Sněžné hůrce. Ještě v roce 1804 jej převzal stát, ale v roce 1817 byl definitivně opuštěn.

Povrchovým pozůstatkem prací na dole Volská štola je výrazné pásmo povrchových dobývek o hloubce kolem 5 m, které se od Blatenského vodního příkopu táhne směrem k SZ v délce asi 220 m až k přepokládanému zabořenému ústí štoly z 16. století, před nímž se nachází podmáčená prohlubeň a nevelká halda. Hlubší místa na pinkovém tahu patrně indikují místa starých šachet. K pinkovému tahu míří dva vodní příkopy, které jsou paralelní s Blatenským vodním příkopem. Méně výrazné pásmo dobývek stejného směru pokračuje v délce kolem 200 m i nad Blatenským vodním příkopem, na svém jv. konci se stáčí do směru SSZ-JJV. Lokalizace mladší štoly z 18. století nebyla dosud spolehlivě vyřešena, její ústí se pravděpodobně nachází poblíž záhybu cesty z Hájů na Bludnou.

Povrchové dobývky dolu Volská štola (foto: Michal Urban)

Důl Volská štola na leteckém laserovém skenu (podkladová mapa czukz.cz, vizualizace Ondřej Malina)

5. Důl Zuzana

Mezi Bludnou a Háji se nachází další historicky významný okrsek těžby cínových rud, nazývaný podle nejvyššího zdejšího vrcholu Sněžná hůrka (949 m). Dřívější německý název tohoto revíru Schneeberg („malý Schneeberg“) upomíná na původ prvních zdejších havířů, kteří pocházeli z tohoto významného saského horního města. Schneeberg byl založen v roce 1471, vznik dolů na Sněžné hůrce spadá nejspíš do přelomu 15. a 16. století. Žuly blatenského žulového masívu na Sněžné hůrce protíná několik strmých greisenových žil různého směru. Z historických pramenů je z tohoto prostoru známo přes dvacet dolů, z nichž nejdůležitější byly doly Susanna (Zuzana), Lorenz (Vavřinec), Gott Vater (Bůh Otec) nebo Heiliger Geist (Svatý Duch). Většina z nich je v terénu stále dobře patrná.

Východně od vrcholu Sněžné hůrky se nachází dlouhá pinka nejvýznamnějšího dolu zdejšího okrsku – dolu Zuzana, který své nejslavnější období zažil už v 16. století, ale těžba se v něm s přestávkami udržela až do počátku 19. století (do roku 1817). Tato velmi dobře dochovaná úzká (do 3–5 m, ale někdy i méně než 1 m) a hluboká (až 10 m) povrchová dobývka směru SZ–JV vznikla odtěžením téměř vertikální cínonosné žíly přímo od povrchu a ražením chodbic v hlubších partiích. Podobá se tak známé Sněžné jámě na Blatenském vrchu, ale je delší – hlavní pásmo porubů, rozdělené piliři na více částí, se táhne na vzdálenost přes 150 m a navazují na ně další, menší pinky. Uvnitř nejhlubší části dobývky jsou patrná tři nad sebou jdoucí patra chodbic sazených ohněm. Při západní straně dobývky, asi v její polovině, se dochoval velmi pěkný komín oválného průřezu. Poblíž je přes pinku položena dřevěná lávka zbudovaná v

roce 2015 při natáčení filmu Petra Mikšíčka *Dobyvatelé ztracených štol*, který lze zhlédnout na youtube. Při severozápadním konci dobývky se s pinkou dolu Zuzana kříží další, zhruba kolmý bezejmenný pinkový tah o délce kolem 80 m.

Lineární povrchová dobývka dolu Zuzana v roce 2007, než ji znovu obrostl les (foto: Michal Urban)

Vlevo: Ohněm sázená chodba s dosud patrnou výdřevou (foto: Petr Mikšíček), vpravo: letecký laserový sken (podkladová mapa cuzk.cz, vizualizace Ondřej Malina)

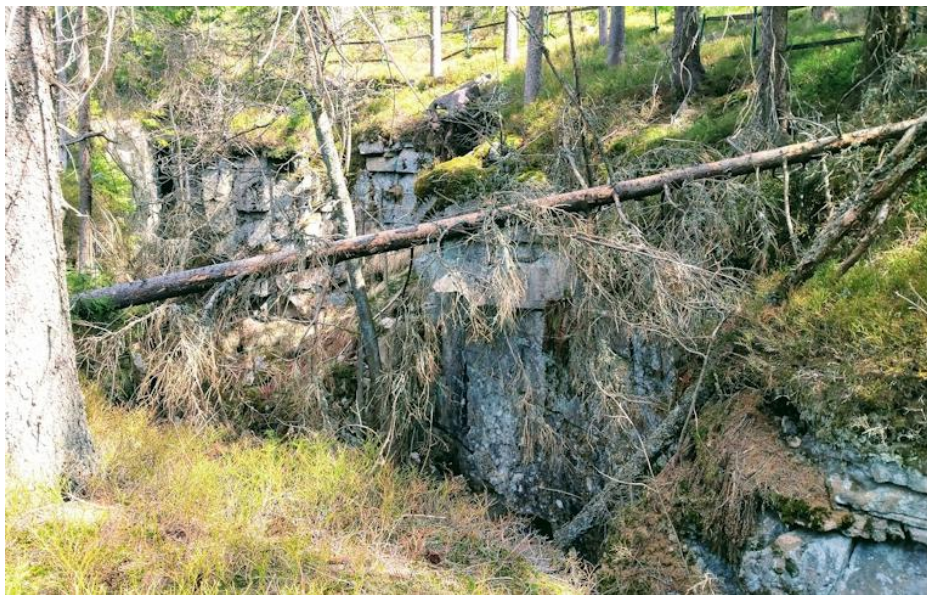
6. Důl Bůh Otec

Rozsáhlé pozůstatky těžby kasiteritu se nacházejí také na západním svahu Sněžné hůrky. Největší z nich je dobývka dolu označovaného na tabulkách u pinky i na současných turistických mapách jako Svatý Duch, z historických map je však zřejmé, že jde o jiný důl – o důl Bůh Otec (Gott Vater), který je známý už z 16. století.

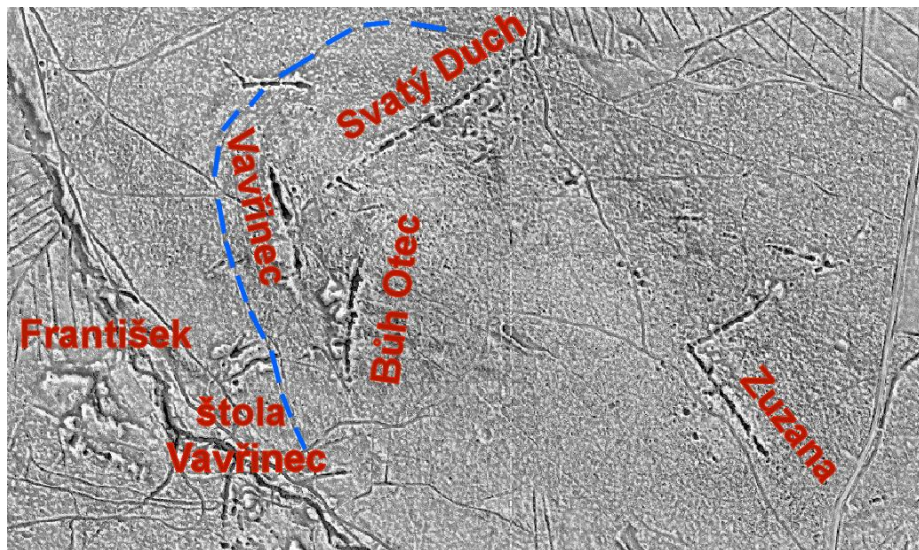
Důlní tah je tvořen svislou, víceméně nepřístupnou dobývkou délky asi 200 m severojižního směru o šířce až 10 m a hloubce přes 10 m. Ve střední části se ve stěnách dobývky rýsují stěny dvou jam, k nimž náleží po boku navršené odvaly. Čtvercové jámy jsou od sebe vzdálené asi 40 m, odděluje je zachovalý kamenný pilíř. Tvar a velikost odvalů ve střední části svědčí o novějším datu poslední těžby, asi v 18. nebo na začátku 19. století. Také materiál na odvalech naznačuje, že šlo o modernější těžbu, pravděpodobně už i s použitím trhavin. Jižní část dobývky je užší a má spíše charakter až štolového zářezu s náznaky bočních odvalů.

Několik desítek metrů od severního konce dobývky dolu Bůh Otec se nachází dobývka dolu Vavřinec (Lorenz) a zhruba kolmý na ni je další významný pinkový tah na žile Svatý Duch (Heiliger Geist).

Z údolí Mrtvého potoka byly doly na západním svahu Sněžné hůrky podsednuty několika štolami, zejména štolou Vavřinec, z údolí vedl na severozápadní svah kopce i dosud zčásti zřetelný vodní příkop.

Povrchové dobývky na dole Bůh Otec (foto: Michal Urban)

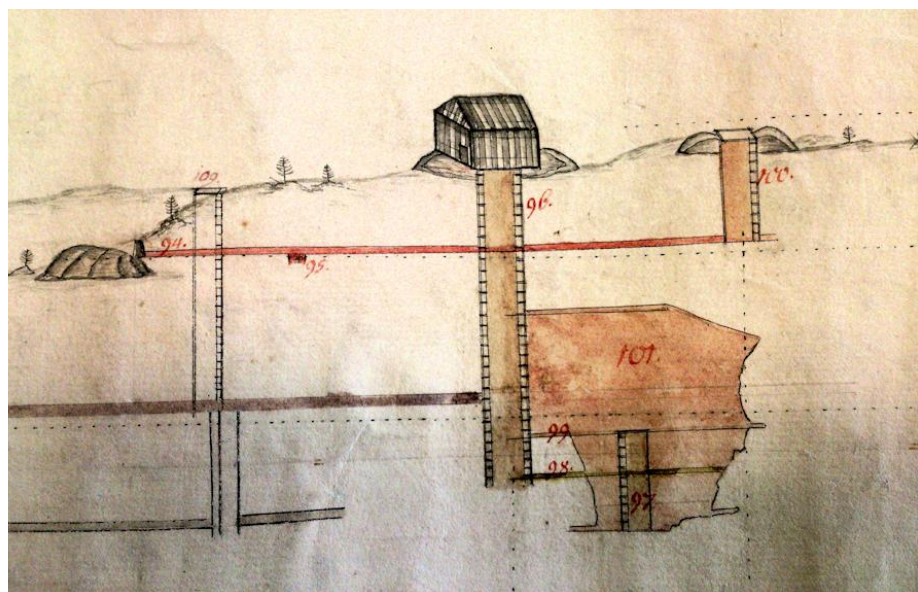
Sněžná hůrka na leteckém laserovém skenu, modře je označen průběh vodního příkopu, který protíná jednu starší dobývku (zdroj: podkladová mapa cuzk.cz, vizualizace Ondřej Malina, upravil Michal Urban)

7. Důl František

Na levém břehu Mrtvého potoka na jihovýchodním okraji hornické osady Luhy (Jungenhengst) pracoval železorudný důl František (Francisci), který byl stejně jako celá osada založen pravděpodobně už v 16. století. Jeho větší rozvoj však spadá až do 18. století, kdy byla v roce 1754 níže v údolí Mrtvého potoka, až téměř u jeho soutoku s Černou, zaražena dědičná štola nazvaná původně Leopold, od roku 1755 pak František. Tato štola dosáhla postupně délky přes 2,5 km, a byla tak nejdelší štolou v širokém okolí, její čelba zasahovala na počátku 20. století až téměř k dolu Rote Grube (Červená jáma) na Hřebečné a uvažovalo se, bude prodloužena až pod tento důl. Odbočkami na ni byla napojena většina hlavních cínových a železorudných dolů na Bludné, jimž umožnila těžbu z podstatně větších hloubek, než tomu bylo v 16. století.

Důl František býval součástí komplexu dolu Pomoc Boží / Hilfe Gottes (viz zastávku č. 9). Sestával z jedné těžné a dvou vodotěžných jam napojených na dědičnou štolu František, k dolu kromě toho vedla i jedna kratší štola založená poblíž dolu v údolí Mrtvého potoka.

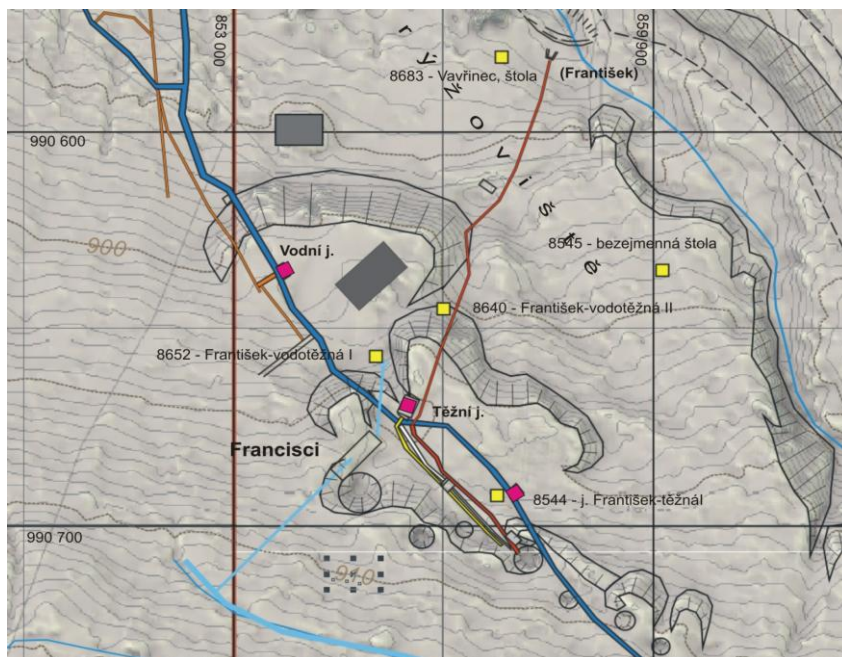
V místě se dnes nacházejí výrazné odvaly se vzorky křemenné žiloviny, která běžně obsahuje jehličkovitě krystaly a závalky hematitu, a také prohlubně v místech starých šachet.

Důl František na výřezu z důlní mapy z roku 1768 (zdroj: Národní archiv ČR)

Hematitová ruda na haldě dolu František (foto: Michal Urban)

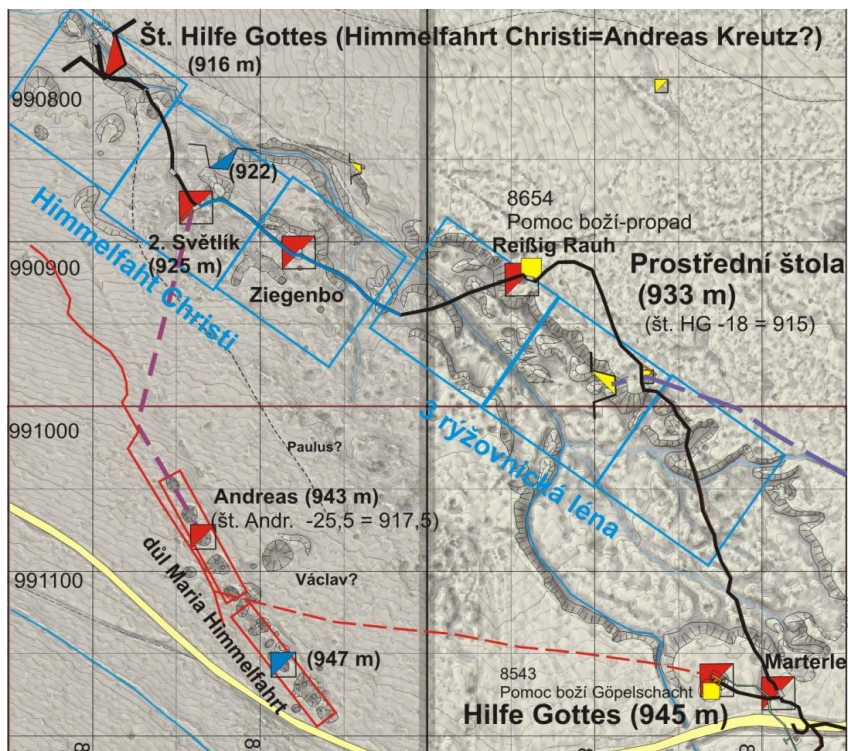

Detailní mapa okolí dolu František s vyznačením pozice hlavních šachet (červeně), tmavě modře je znázorněn průběh dědičné štoly František (zdroj: Večeřa, Večeřová 2017)

8. Sejpy na Mrtvém potoce

Ve střední části toku Mrtvého potoka se na obou jeho březích nachází méně známý, ale podle svého rozsahu nepochybně významný starý rýžovnický prostor, v němž byly přemývány náplavy bohaté na kasiterit ještě v 18. století. Dokladem rýžovnických prací je zbrzděný terén s přechetnými zarostlými kopečky kamení a zeminy (sejpy) po obou stranách cesty vedoucí údolím. Zdrojem cinovce byly jednoznačně greisenové žíly, které tímto prostorem, ale i výše položeným územím procházejí.

Pozůstatky rýžovnických prací se v údolí Mrtvého potoka kombinují se starými podzemními důlními díly. V tomto prostoru totiž původně ústila štola Hilfe Gottes, která byla hlavní odvodňovací štolou výše položených železorudných dolů Maria Himmelfahrt a Hilfe Gottes až do doby, než její roli po polovině 18. století převzala hlubší dědičná štola František, sloužila také k odvodňování rýžovišť. Štola Hilfe Gottes, známá v 16. století též jako Andreas Kreuz, měla dvě větve. U druhého světlíku, asi 110 m od ústí, se dělila na část vedoucí k dolům Andreas a Maria Himmelfahrt a část vedoucí k dolu Hilfe Gottes. Asi o 18 m nad štolou Hilfe Gottes leželo ještě ústí Prostřední štoly. S výjimkou až 3 m hluboké trychtýřovité prohlubně v místě světlíku zvaného Reißig Rauh jsou dnes pozůstatky prací na štolě Hilfe Gottes v terénu jen špatně patrné. Její celková délka k šachtě Hilfe Gottes, kterou zastihla v hloubce necelých 30 m, činila asi 730 m.

Letecký laserový sken území při střední části toku Mrtvého potoka s vyznačením předpokládané pozice hlavních důlních děl (zdroj: Večeřa, Večeřová 2017)

Sejp prořatý cestou v údolí Mrtvého potoka (foto: Michal Urban)

9. Důl Pomoc Boží

Největším železorudným dolem v okolí Horní Blatné býval důl Pomoc Boží (Hilfe Gottes), který je poprvé zmiňován v roce 1562 a pracoval pak téměř nepřetržitě více než tři století. Stará žentourová jáma dolu byla uzavřena v roce 1884, na nedalekém dolu Gustav (viz zastávku č. 12), který k dolu Pomoc Boží patřil, však těžba probíhala ještě během 1. světové války a krátce po ní. V místě jámy dolu Pomoc Boží se dnes nachází velká trychtýřovitá pinka, v jejímž okolí se rozkládá rozměrná plochá halda.

Důl Pomoc Boží i další železorudné doly na Bludné sledovaly tzv. Bludenskou poruchu – obrovské zlomové pásmo směru SZ–JV, které lze sledovat od Mariánské přes Hřebečnou až k Potůčkům, odkud ve dvou větvích pokračuje do Saska až k Eibenstocku. Má celkovou délku 32 km (z toho 18 km na české straně). V Sasku je jeho pokračování známé pod názvy Rothgrübner a Neujahr, v jáchymovském revíru na jihovýchodě pak jako Centrální zlom. Výplň pásma je převážně křemenná, na Bludné činila jeho mocnost až 18 metrů.

Hlavní dobývanou železnou rudou byl hematit (krevel), který tvořil akumulace v křemenné výplni Bludenské žíly (poruchy). Krásné vláknitě-paprsčité agregáty hematitu s lesklým kulovitým povrchem, tzv. lebníky, které byly až 0,5 metru velké, jsou dodnes chloubou řady muzejních sbírek. Nej kvalitnější kusy byly už v 19. století z rudy vybírány a dodávány brusičům kamenů a obchodníkům s přírodninami. V malé míře byl hematit používán i k výrobě červeného pigmentu. Od 17. do 19. století se v dole Pomoc Boží vytěžilo asi 150 000 tun železné rudy. Ekonomiku těžby vylepšovaly lokální výskyty manganové a cínové rudy.

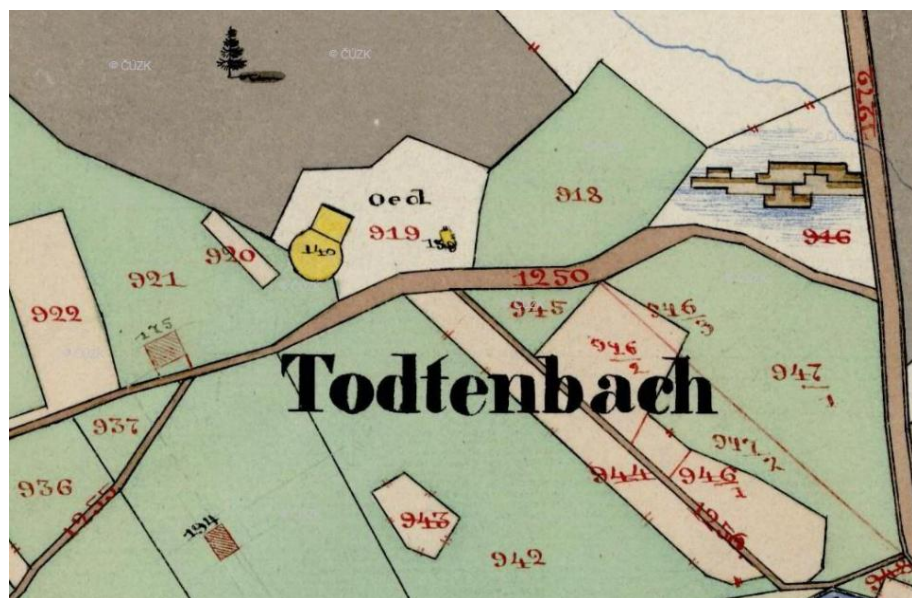
K odvodňování dolu Pomoc Boží sloužila jak starší štola Pomoc Boží z 16. století, která důl odvodňovala až do hloubky kolem 30 m, tak především novější štola František ražená od poloviny 18. století, která později umožnila těžbu z hloubek přesahujících 200 m. Důl Pomoc Boží tak byl nehlubším dolem bludenského revíru i širšího okolí.

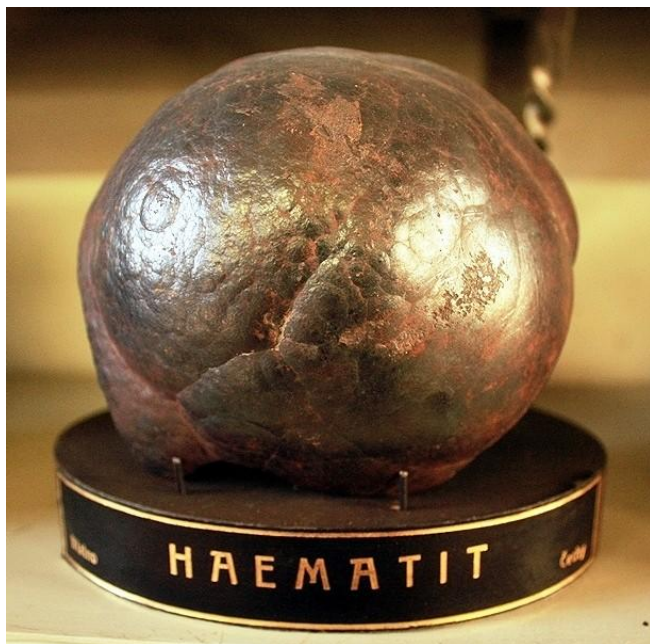
Halda dolu Pomoc Boží (foto: Michal Urban)

Pinka v místě staré žentourové šachty (foto: Michal Urban)

Žentour dolu Pomoc Boží na katastrální mapě z roku 1842 (zdroj: cuzk.cz)

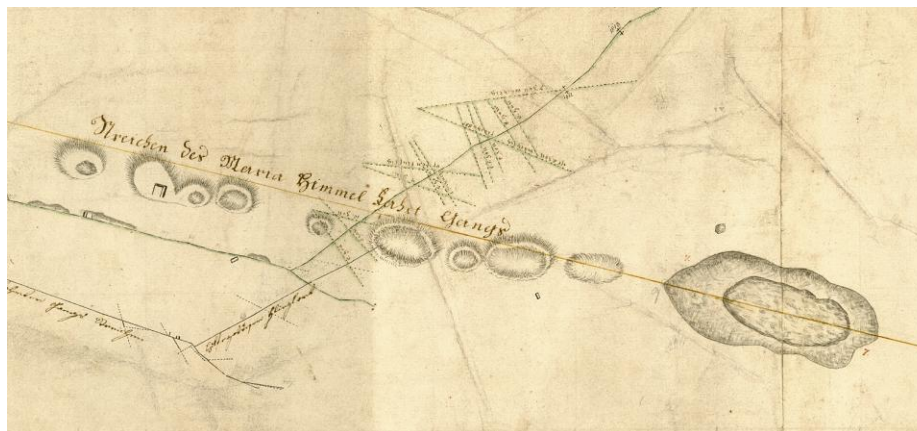

Hematit (lebník) z Bludné, sbírky Národního muzea v Praze (foto: Jaromír Tvrdý)

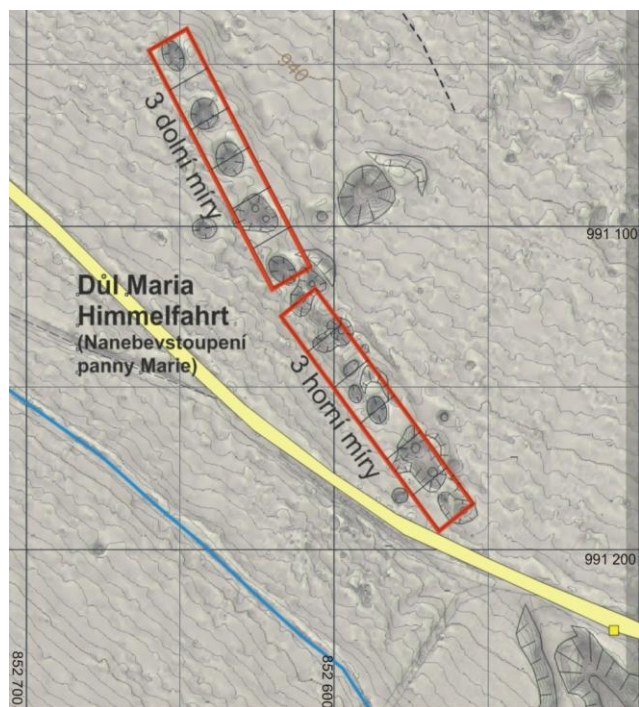
10. Důl Nanebevzetí Panny Marie

Už v 16. století byl na Bludenské žile založen i další významný železorudný důl Nanebevzetí Panny Marie (Maria Himmelfahrt). Existence železorudného zrudnění v tomto prostoru musela být známá už před vybudováním Blatenského vodního příkopu. Intenzivní práce na tomto dole probíhaly i ve druhé polovině 17. a zejména v 18. století, jeho činnost byla ukončena počátkem 19. století. V polovině 19. století už neexistoval.

Markantním pozůstatkem prací na dole Nanebevzetí Panny Marie je protáhlá, částečně zatopená prohlubeň o rozměrech 60 x 30 m a hloubce až 10 m protažená ve směru SZ-JV (tedy ve směru Bludenské žily), která je největší povrchovou pinkou vzniklou v souvislosti s těžbou železných rud v Krušných horách. Vytěžený hematit (německy Eisenstein) se odtud dopravoval ke zpracování do hamru a později železáren v Potůčkách, z čehož vznikl i původní název dnešní Železné cesty Eisensteinweg. V lese pod touto cestou se v pokračování hlavní prohlubně nachází rozsáhlé pásmo pinek v místě šachet dolu Nanebevzetí Panny Marie, jejichž rozmístění odpovídá starým dolovým mirám.

Důl Nanebevzetí Panny Marie na důlní mapě z roku 1768, vpravo největší dobývka nad Železnou cestou (zdroj: Národní archiv ČR)

Předpokládané umístění důlních měř dolu Nanebevzetí Panny Marie severně od Železné cesty (zdroj: Večeřa, Večeřová 2017)

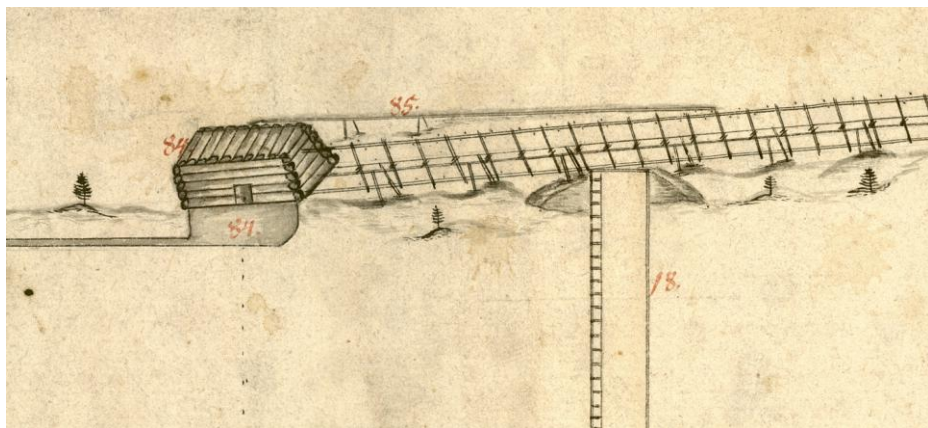
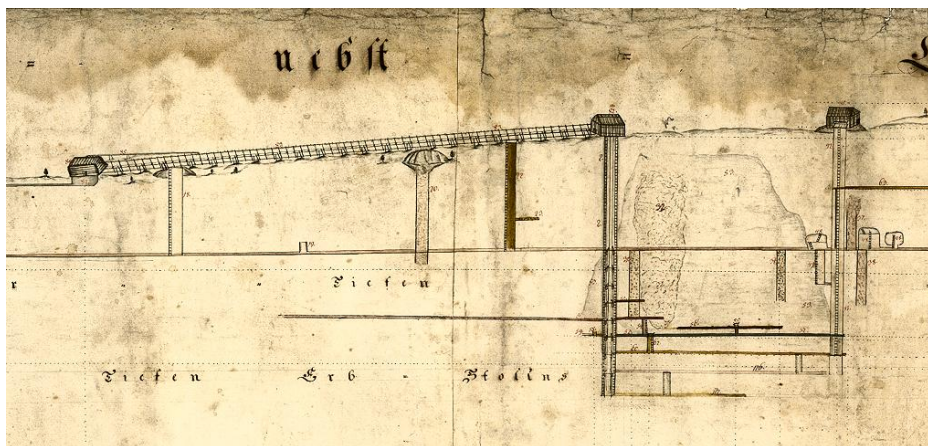
Povrchová dobytka dolu Nanebevzetí Panny Marie (foto: Michal Urban)

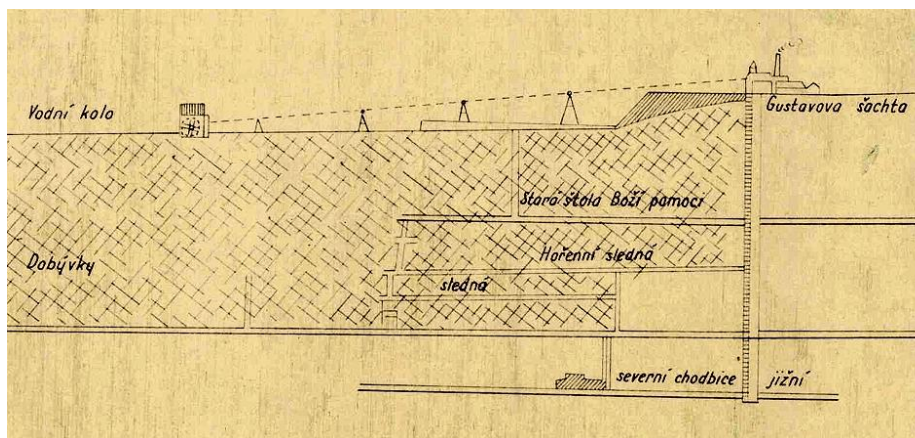
Pinkový tah na žíle Nanebevzetí Panny Marie pod Železnou cestou (zdroj: Večeřa, Večeřová 2017)

11. Komora na vodní kolo

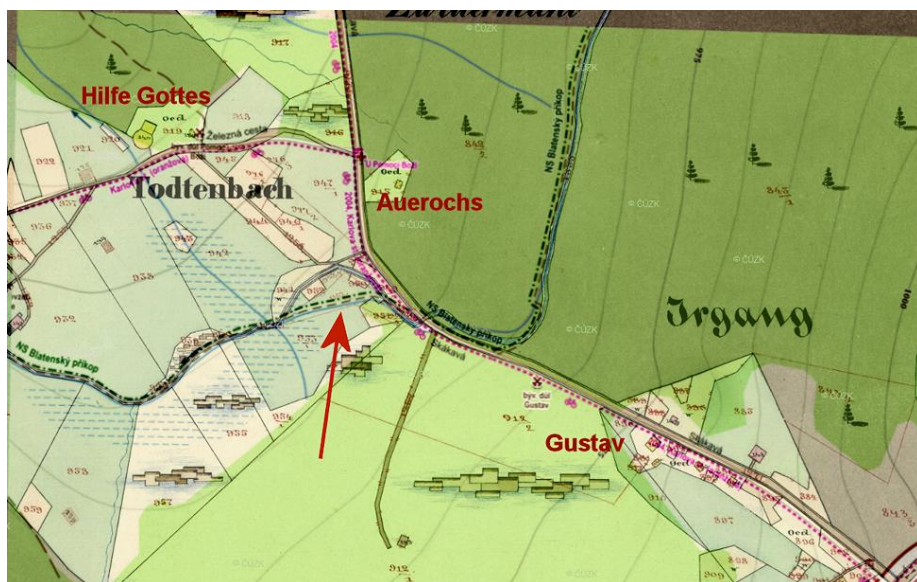
Jak dokládá důlní mapa dolu Hilfe Gottes z roku 1768, poblíž místa, kde Blatenský vodní příkop podchází cestu z Bludné do Hájů, byla vybudována komora na vodní kolo, které pohánělo více než 200 m dlouhá mihadla vedoucí k výše položené šachtě známé později jako Gustav. Vodní kolo nebylo poháněno přímo z Blatenského vodního příkopu, ale z jeho krátké odbočky, která vedla těsně nad ním. Na katastrální mapě z roku 1842 již není tato komora zobrazena, ale objevuje se opět na mapách ze závěru 19. století, kdy odtud k šachtě Gustav vedla lanová dráha. Průběh Blatenského vodního příkopu se v těchto místech dříve lišil od současného stavu, byl rozvětvený do několika dílčích příkopů, které se spojovaly až v místě křížení s Mrtvým potokem. K úpravě průběhu příkopu do jeho dnešní přímější podoby došlo patrně v souvislosti s rekonstrukcí na konci 20. let minulého století.

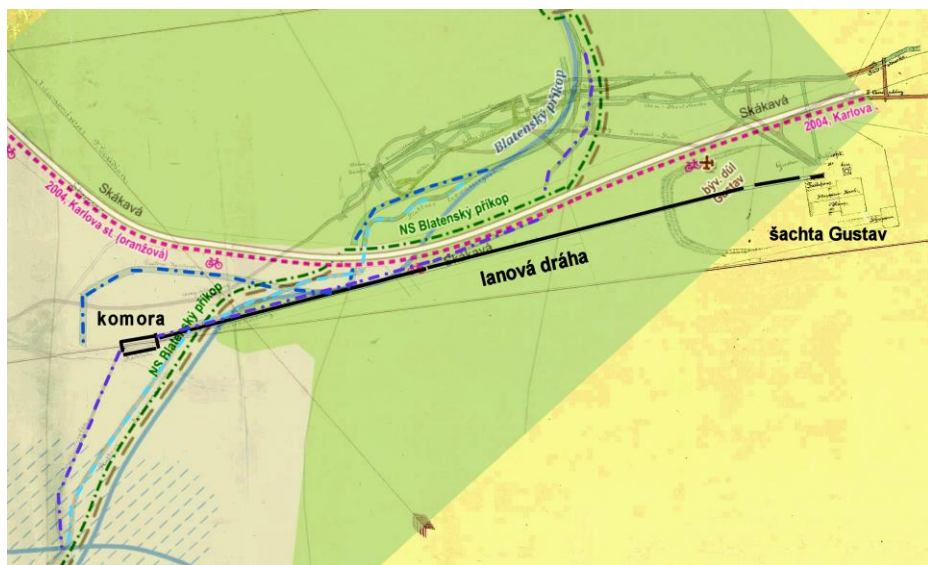
Mihadla vedoucí k šachtě Gustav a detail komory na vodní kolo na mapě z roku 1768 (zdroj: Národní archiv ČR)

Komora na vodní kolo a lanová dráha k šachtě Gustav na mapě ze závěru 19. století (zdroj: Česká geologická služba – Geofond)

Změna trasy Blatenského vodního příkopu v místě někdejší komory na vodní kolo, která se nacházela nad hrotem šípky (překryv katastrální mapy z roku 1842 a současné turistické mapy)

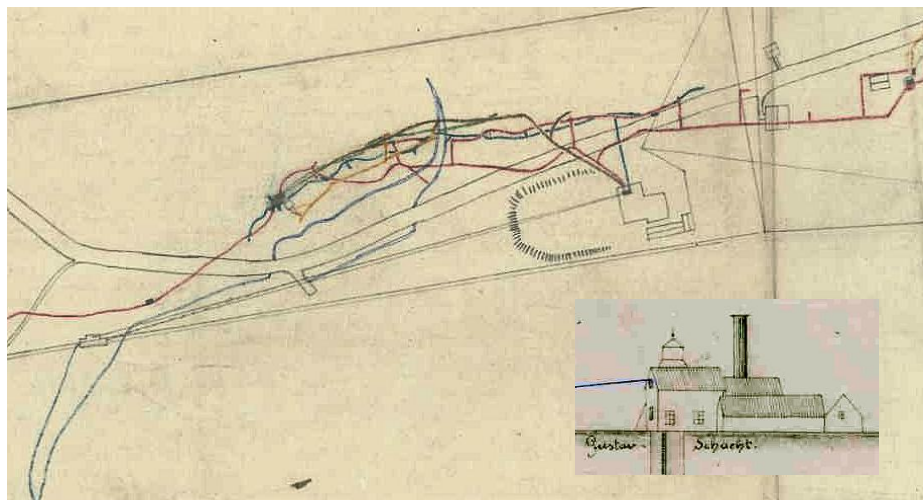

Různé větve Blatenského vodního příkopu (čerchované) indikované na mapě z konce 19. století a současný průběh příkopu

12. Důl Gustav

Velká halda o rozměrech asi 80 x 40 x 10 m po pravé straně cesty z Hájů na Bludnou je pozůstatkem těžby v železorudném dolu Gustav, který byl součástí komplexu dolu Pomoc Boží. Už v 18. století hluboká šachta nabyla hlavního významu po roce 1884, kdy byl ukončen provoz ve staré žentourové jámě u zastávky č. 9. Provoz na šachtě hluboké kolem 180 m pokračoval i za první světové války a krátce po ní, kdy byla ve vlastnictví firmy C. T. Petzold & Co. Tato firma, u jejíhož zrodu stáli Karl Herrmann Petzold z Nejdku a Michael Ignaz Knips z Vídně, se od konce 19. století významně angažovala v těžbě a zpracování železných rud a obchodu s kovovými výrobky, patřily jí mimo jiné železárny Nejdek – Rotava, Komárov, Ejovice či Janovice u Rýmařova, ale také uhelné doly u Sokolova nebo vápencové lomy u Srbska.

Povrchový areál šachty Gustav sestával z několika budov, kromě vlastní šachetní budovy zde byla i kotelná pro parní stroj s vysokým komínem a další provozní objekty, jejichž základy byly částečně obnaženy při nedávném vykácení stromů na haldě. Na druhé straně cesty nad šachtou pak stály také budovy staré kovárny a cáchovny dolu Hilfe Gottes. Výše nad šachtou směrem k silnici Ryžovna – Horní Blatná lze vpravo od cesty pozorovat pozůstatky dalších starších důlních děl, která rovněž patřila do komplexu dolu Hilfe Gottes – přímo u cesty zavezenou pinku staré vodotěžné jámy (Alter Kunstschant), ve stráni pod cestou zvodnělou prohlubeň v místech staré těžní jámy Alter Göpelschant a na kraji lesa pak poměrně rozsáhlé odvaly v místě důlních prací na žíle Alexander.

Důlní chodby v okolí šachty Gustav koncem 19. století, červeně je označena dědičná štola František, na vloženém obrázku vyobrazení šachetních budov

Halda šachty Gustav před vykácením lesa (foto: Michal Urban)

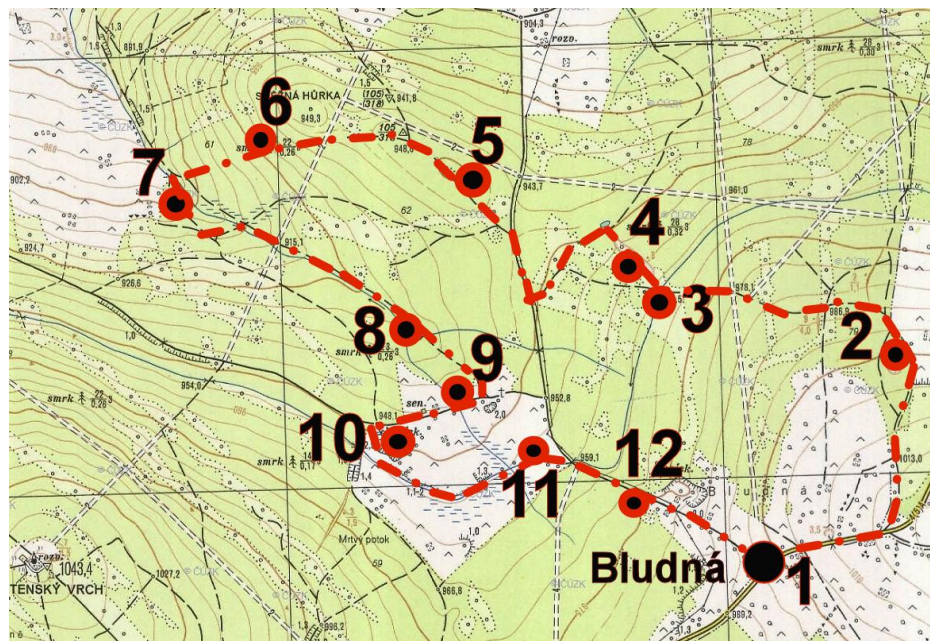

Bývalá cáčovna dolu Pomoc Boží na Bludné na snímku z roku 1928 (zdroj: deutschefotothek.de, foto: Paul Schulz), v letech 1904–1945 se zde nacházela expozitura obecné školy v Hájích

Kovářna dolu Hilfe Gottes v roce 1928 (zdroj: deutschefotothek.de, foto: Paul Schulz)

Trasa výšlapu

Vydal: Spolek přátel dolu sv. Mauritius

Text: Michal Urban

Náklad: 60 ks

Hřebečná 2021